

**SLOVENSKO DUŠNO
PASTIRSTVO V AVSTRALIJI**

**SLOVENSKI MISIJON V
SYDNEYU:**

p. Darko Žnidaršič, OFM,
311-313 Merrylands Road,
Merrylands NSW 2160

Poštne pošiljke na: PO BOX 280,
Merrylands NSW 2160

☎ (02) 9637 7147 Fax (02) 9682 7692

Email: darko@pacific.net.au

www.glasslovenije.com.au/versko-sydney.htm

**SLOVENSKI MISIJON V
MELBOURNU:**

p. mag. Ciril A. Božič, OFM, OAM
19 A'Beckett st., Kew VIC, 3101.

☎ (03)9853 7787 Faximile (03)9853 6176;

Email: cirilb@bigpond.com;

Poštne pošiljke na PO Box 197, Kew VIC 3101.

Isti naslov za uredništvo »MISLI«

E-mail: misli@bigpond.com

www.glasslovenije.com.au/versko-melbourne.htm.

**SLOVENSKI MISIJON V
ADELAIDI:**

p. David Šrumpf OFM
Holy Family Slovenian Mission, 51 Young Ave.,
West Hindmarsh, SA 5007

Email: p.david.ofm@gmail.com

☎ (08) 8121 3869, (08) 8346 9674

Za telefonski pogovor prosimo, pokličite v
Melbourne - Kew na zgornje številke.

Poštne pošiljke na: PO Box 156, Welland, SA 5007

Email: slomission.adelaide@gmail.com

www.glasslovenije.com.au/versko-adelaide.htm.

**IZ VSEBINE
TE ŠTEVILKE**

- 3 Leto Božjega usmiljenja (Radio Vatikan)
- 4 The Homily With Announcement the Year of Mercy
- 6 Simbol in geslo svetega leta Božjega usmiljenja
- 7 Novi škofje se predstavijo: program obiska nadškofa msgr. Stanislava Zoreta OFM
- 8 Škof msgr. dr. Franc Šuštar in nadškof msgr. Alojzij Cvikl SJ
- 9 Še drugi novi škofje
- 10 Kapelica (dr. Emilijan Cevc)
- 11 Materinski dan praznuje stoletnico (p. Darko Žnidaršič OFM)
- 12 Advent in božič 2015
- 14 P. Valerijan Jenko OFM AM – 90-letnik "Zavrtime kolo naprej!" (P. Darko Žnidaršič OFM 10 let med nami)
- 16 Prejem zakramentov; naši pokojni
- 19 + P. Evgen (Avguštin) Ketiš OFM (P. Darko Žnidaršič OFM)
- 20 J. Kragelj, Od postaje do postaje - 6
- 24 + Mami Marici Ovijač v slovo (Danica Petrič)
- 26 Dobrote in nasveti: Enolončnice
- 28 "Igram Bogu v čast in ljudem v veselje" - Milka Stanič (Danica Petrič)
- 30 Dobra volja naj velja!
- 31 Oglasi
- 32 Vabilo na Štefanovanje
Molitev za leto Božjega usmiljenja

Srebrnomašnik p. David Šrumpf vodi romarsko sv. mašo v Marian Valley, 12.9.2015.

Spodaj: Srebrnomašnik g. Štefan Krampač in p. Valerijan Jenko pred jaslami pri frančiškanih v Ljubljani, 2014. P. Valerijan bo 6.1.2015 dopolnil 90 let.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pomagali pri izdaji nove številke »Rafaela«. Hvala tudi vsem, ki ste ali še boste dali svoj dar slovenski cerkvi sv.Rafaela, kot pomoč za vzdrževanje cerkve in dvorane. Hvala vsem sponzorjem, ki so omogočili zrebanje.

Leto Božjega usmiljenja

PAPEŽ FRANČIŠEK JE NA SVOJO 2. OBLETNICO IZVOLITVE, 13. MARCA 2015, VODIL SPOKORNO BOGOSLUŽJE V BAZILIKI SV. PETRA. V svoji homiliji je povedal: "Bog je resnično 'bogat v usmiljenju' in to bogastvo v obilju razširja na vse, ki se z iskrenim srcem zatekajo k Njemu. Nihče ne more biti izključen iz Božjega usmiljenja." Papež je s tem bogoslužjem odprl molitveno pobudo v postnem času "24 UR ZA GOSPODA", ki jo je začel že lani in se je zelo razširila po vsem svetu. Geslo letošnje te pobude je bilo "Bog, ki je bogat v usmiljenju" (Ef 2,4). Sveti oče je v letošnji pobudi izpostavil zakrament sprave.

Apostol Pavel nas v pismu Efežanom spominja, da je preobrazba srca, ki nas pripelje do priznanja grehov, Božji dar. Sami tega ne zmoremo. Ko se nas z nežnostjo dotakne njegova roka, ko nas preoblikuje njegova milost, nam to omogoča, da se duhovniku približamo brez bojzani zaradi naše krivde, z gotovostjo, da nas bo sprejel v imenu Boga in nas razumel kljub naši bedi. Ko potem odidemo iz spovednice, čutimo moč, ki povrne življenje in navdušenje vere: "Po spovedi bomo prerojeni."

Pri spokornem bogoslužju so brali in premišljevali evangelij o grešnici, ki je Jezusu umila noge (Lk 7,36-50). Ta evangelij nam, po papeževih besedah, "odpira pot upanja in tolažbe." Žena se je ponižala pred Gospodom zaradi ljubezni. A še pred tem je bila Jezusova usmiljena ljubezen do nje. Ta jo je spodbudila, da se mu je približala. Vsaka gesta te grešnice nam tako govori o ljubezni in hkrati žena izraža željo, da bi imela v življenju eno neomajno gotovost: da ji je odpuščeno. Jezus ji da to gotovost. Ko jo sprejme, ji pokaže Božjo ljubezen do nje. "Prav do nje, do javne grešnice!" Ona tako čuti, da Jezus njo, ki je grešnica, razume z ljubeznijo. "Ko Bog odpusti," je spomnil papež, "pa hkrati tudi pozabi." Zato se je za to ženo začelo novo obdobje, v ljubezni je bila prerojena za novo življenje. Gospodu je v tišini odprla svoje srce; v bolečini se kesa za svoje grehe; z jokom kliče Božjo dobroto, da bi ji bilo odpuščeno. "Protagonistka tega srečanja je nedvomno ljubezen oziroma usmiljenje, ki gre onstran pravičnosti. Zanj ne bo druge sodbe, razen sodbe, ki prihaja od Boga, in to je sodba usmiljenja," je poudaril papež.

Farizej Simon, gospodar hiše, pa nasprotno ni uspel najti ljubezni. Zanj je bilo vse preračunano, ljubezen formalna. Ni bil sposoben narediti nadaljnega koraka, s katerim bi šel naproti Jezusu, ki mu prinaša zveličanje. Povabil ga je na kosilo, ni pa Jezusa resnično sprejel. Njegova sodba grešnice ga je oddaljila od resnice in ni mogel doumeti, kdo je njegov gost. Jezusovo opozorilo Simonu nas spodbuja, da se nikoli ne ustavimo na površini stvari, še zlasti, kadar smo pred neko osebo. "Poklicani smo, da gledamo onstran, da gledamo na srce, da bi videli, koliko velikodušnosti je nekdo sposoben. Nihče ne more biti izključen iz Božjega usmiljenja. Vsi poznajo pot, ki vodi vanj, in Cerkev je dom, ki sprejema vse in nikogar ne zavrne. Večji kot je greh, večja mora biti ljubezen, ki jo Cerkev pokaže do tistih, ki se spreobrnejo," je nadaljeval sveti oče. "S kolikšno ljubeznijo nas gleda Jezus! S kolikšno ljubeznijo ozdravi naše grešno srce! Nikoli se ne prestraši naših grehov."

Ob koncu svoje homilije je papež Frančišek napovedal sveto leto Božjega usmiljenja.

“Prepričan sem, da bo celotna Cerkev, ki zelo potrebuje to, da sprejme usmiljenje, saj smo grešniki, v tem jubileju lahko našla veselje, da ponovno odkrije in naredi rodovitno Božje usmiljenje, s katerim smo vsi poklicani dajati tolažbo vsakemu moškemu in vsaki ženski našega časa. Ne pozabimo, da Bog odpusti vse in da Bog odpusti vedno. Ne utrudimo se prositi za odpuščanje.”
(Vir: Radio Vatikan)

THE HOMILY WITH ANNOUNCEMENT OF YEAR OF MERCY

(Vatican Radio) Pope Francis presided over a penance service in St. Peter’s Basilica on Friday, 13th March afternoon, during which he announced an extraordinary Jubilee dedicated to Divine Mercy.

This year as last, as we head into of the Fourth Sunday of Lent, we are gathered to celebrate the penitential liturgy. We are united with so many Christians, who, in every part of the world, have accepted the invitation to live this moment as a sign of the goodness of the Lord. The Sacrament of Reconciliation, in fact, allows us with confidence to draw near to the Father, in order to be certain of His pardon. He really is “rich in mercy” and extends His mercy with abundance over those who turn to Him with a sincere heart.

To be here in order to experience His love, however, is first of all the fruit of His grace. As the Apostle Paul reminds us, God never ceases to show the richness of His mercy throughout the ages. The transformation of the heart that leads us to confess our sins is “God’s gift, it is “His work”” (cfr. Eph 2:8-10). To be touched with tenderness by His hand and shaped by His grace allows us, therefore, to approach the priest without fear for our sins, but with the certainty of being welcomed by him in the name of God, and understood notwithstanding our miseries. Coming out of the confessional, we will feel God’s strength, which restores life and returns the enthusiasm of faith.

The Gospel we have heard (cf. Lk 7:36-50) opens for us a path of hope and comfort. It is good that we should feel that same compassionate gaze of Jesus upon us, as when he perceived the sinful woman in the house of the Pharisee. In this passage two words return before us with great insistence: love and judgement.

There is the love of the sinful woman, who humbles herself before the Lord; but first there is the merciful love of Jesus for her, which pushes her to approach. Her cry of repentance and joy washes the feet of the Master, and her hair dries them with gratitude; her kisses are pure expression of her affection; and the fragrant ointment poured out with the abundance attests how precious He is to her eyes. This woman’s every gesture speaks of love and expresses her desire to have an unshakeable certainty in her life: that of being forgiven. And Jesus gives this assurance: welcoming her, He demonstrates God’s love for her, just for her! Love and forgiveness are simultaneous: God forgives her much, everything, because “she loved much” (Lk 7:47); and she adores Jesus because she feels that in Him there is a mercy and not condemnation. Thanks to Jesus, God casts her many sins away

behind Him, He remembers them no more (cf. Is 43:25). For her, a new season now begins, she is reborn in love, to a new life.

This woman has really met the Lord. In silence, she opened her heart to Him; in pain, she showed repentance for her sins; with her tears, she appealed to the goodness of God for forgiveness. For her, there will be no judgement except that which comes from God, and this is the judgement of mercy. The protagonist of this meeting is certainly the love that goes beyond justice.

Simon the Pharisee, on the contrary, cannot find the path of love. He stands firm upon the threshold of formality. He is not capable of taking the next step to go meet Jesus, who brings him salvation. Simon limited himself to inviting Jesus to dinner, but did not really welcome Him. In his thoughts, he invokes only justice, and in so doing, he errs. His judgement on the woman distances him from the truth and does not allow him even to understand who guest is. He stopped at the surface, he was not able to look to the heart. Before Jesus' parable and the question of which a servant would love his master most, the Pharisee answered correctly, "The one, to whom the master forgave most." And Jesus does not fail to make him observe: "Thou hast judged rightly" (Lk 7:43). Only when the judgement of Simon is turned toward love: then is he in the right.

The call of Jesus pushes each of us never to stop at the surface of things, especially when we are dealing with a person. We are called to look beyond, to focus on the heart to see, how much generosity everyone is capable. No one can be excluded from the mercy of God; everyone knows the way to access it and the Church is the house that welcomes all and refuses no one. Its doors remain wide open, so that those who are touched by grace can find the certainty of forgiveness. The greater the sin, so much the greater must be the love that the Church expresses toward those who convert.

Dear brothers and sisters, I have often thought about how the Church might make clear its mission of being a witness to mercy. It is journey that begins with a spiritual conversion. For this reason, I have decided to call an extraordinary Jubilee that is to have the mercy of God at its center. It shall be a Holy Year of Mercy. We want to live this Year in the light of the Lord's words: "Be merciful, just as your father is merciful" (cf. Lk 6:36).

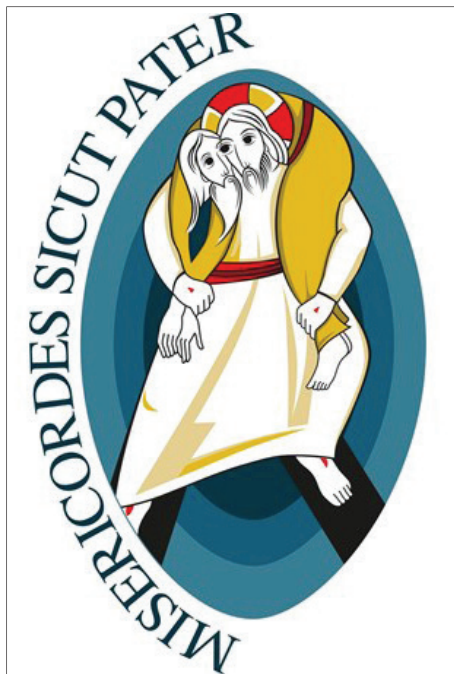
This Holy Year will begin on this coming Solemnity of the Immaculate Conception and will end on November 20, 2016, the Sunday dedicated to Our Lord Jesus Christ, King of the Universe - and living face of the Father's mercy. I entrust the organisation of this Jubilee to the Pontifical Council for Promotion of the new Evangelisation, that the dicastery might animate it as a new stage in the journey of the Church on its mission to bring to every person the Gospel of mercy.

I am convinced that the whole Church will find in this Jubilee the joy needed to rediscover and make fruitful the mercy of God, with which all of us are called to give consolation to every man and woman of our time. From this moment, we entrust this Holy Year to the Mother of Mercy, that she might turn her gaze upon us and watch over our journey.

(www.news.va/en/news)

— ∞ — — ∞ —

Simbol in geslo svetega leta Božjega usmiljenja

Geslo svetega leta: “USMILJENI KAKOR OČE” (Lk 6) nas vabi, da živimo usmiljenje po zgledu Očeta, ki nam pravi, naj ne sodimo, da ne bomo sojeni, ampak naj odpuščamo in dajemo ljubezen in odpuščanje brez mere.

Simbol je izdelal jezuit p. Marko Ivan Rupnik. Prikazuje Božjega Sina, ki na ramenih nosi izgubljenega človeka. To je podoba, ki je bila pogosta v starodavni Cerkvi, kajti kaže na ljubezen Kristusa, ki z odrešenjem dopolni skrivnost svojega učlovečenja.

Na podobi vidimo, kako se Dobri Pastir do globine dotika človekovega mesa, in to s tako ljubeznijo, ki mu spremeni življenje. Dobri Pastir v neskončnem usmiljenju naloži nase človeštvo, a njegove oči so prekrite z očmi človeka.

Kristus gleda z Adamovimi očmi in Adam gleda s Kristusovimi očmi. Vsak človek tako v Kristusu odkrije novega Adama, lastno človekost in prihodnost, ki ga čaka, s tem, ko v njegovem pogledu motri Očetovo ljubezen.

Celoten prizor je upodobljen v obliki mandlja.

Tudi mandelj je pogost element starodavne ikonografije, ki predstavlja dvojno naravo v Kristusu: Božjo in človeško. Trije koncentrični krogi, ki prehajajo v vedno svetlejšo modro barvo, nakazujejo gibanje Kristusa, ki človeka nosi iz noči greha in smrti. Po drugi strani pa vedno temnejša barva predstavlja nedoumljivost Očetove ljubezni, ki vse odpušča.

(http://sl.radiovaticana.va/news/2015/05/05/logo_jubilejnegaleta_usmiljenja/1141804)

— — — — —   — — — — —

Naši novi škofje se predstavijo

Naše glasilo glasilo **RAFAEL** izhaja že 50. leto. Prihodnje leto bo srečalo Abrahama. **SLOVENSKI FRANČIŠKANI** pa beležimo že 65 let pastoralnega dela in molitve med slovenskimi rojaki pod Južnim križem.

Ta naš jubilej bomo proslavili v januarju, ko nas bo obiskal ljubljanski nadškof in metropolit **MSGR. STANISLAV ZORE O. F. M.**

Program obiska:

Petek, 15. januarja: Prihod v Melbourne ob 2.05 zjutraj (EK 408).

Nedelja, 17. januarja: Sv. maša v Melbourne - v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew, srečanje z rojaki, družinsko kosilo.

Ponedeljek, 18. januarja: Obisk nadškofa msgr. dr. Denisa Harta.

Četrtek, 21. januarja: Canberra - sv. maša ob 6.00 zvečer v cerkvi sv. Petra in Pavla v Garranu. Srečanje z rojaki in večerja na Slovensko-avstralskem društvu Triglav Canberra v Phillippu, ACT.

Sobota, 23. januarja: Sydney: Ob 9.00 dopoldne, predviden čas za blagoslov razširjenega slovenskega dela pokopališča v Rookwoodu

Nedelja, 24. januarja: Sydney - Merrylands - sv. Rafael: Sv. maša ob 9.30 dopoldne, srečanje z rojaki in skupno kosilo v dvorani. Ob 5.00 popoldne sv. maša v Wollongongu - Figtree-ju v naši cerkvi vseh svetih in večerja v dvorani.

Sreda, 27. januarja: Romanje v Marian Valley. Sv. maša ob 10.00 dopoldne, srečanje z rojaki, kosilo iz popotnih torb.

Nedelja, 31. januarja: Sv. maša v naši cerkvi sv. Družine v ADELAIDE - West Hindmarsh ob 10.00 dopoldne. - Zvečer polet v Melbourne.

Ponedeljek, 1. februarja: Ob 11.25 zvečer polet v Slovenijo iz Melbournea

MSGR. DR. FRANC ŠUŠTAR, NOVI LJUBLJANSKI POMOŽNI ŠKOF

Rojen 27.4.1959 v Ljubljani, doma je iz kmečke družine v Preserjah pri Radomljah v župniji Homec. Po končani osnovni šoli je obiskoval gimnazijo v malem semenišču v Vipavi, bogoslovje pa v Ljubljani in v Rimu kot gojenec Germanika. Mašniško posvečenje sta prejela skupaj s sedanjim nadškofom msgr. Stanislavom Zoretom 29.6.1985 v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja. Nadaljeval je študij v Rimu in doktoriral. Postal je kaplan v župnijah Ljubljana - Moste in Ljubljana - Fužine, šest let je bil rektor bogoslovnega semenišča v Ljubljani, od leta 1997 do 2005 župnik v Grosupljem in dve leti stolni župnik v Ljubljani. Leta 2007 je spet postal rektor semenišča in kasneje arhidiakon.

Papež Frančišek ga je imenoval za ljubljanskega pomožnega škofa 7.2.2015. Msgr. dr. Franc Šuštar je prejel škofovsko posvečenje na 4. postno nedeljo, 15.3.2015 v ljubljanski stolnici. Glavni posvečevalec je bil nadškof msgr. Stanislav Zore OFM, sopsosvečevalca pa apostolski nuncij v Sloveniji msgr. dr. Juliusz Janusz in novomeški škof msgr. Andrej Glavan. Novi pomožni škof je postal generalni vikar ljubljanske nadškofije.

Škofovsko geslo: "Gospod je blizu" (Flp 4,5).

MSGR. ALOJZIJ CVIKL, jezuit, NOVI MARIBORSKI NADŠKOF IN METROPOLIT

Rojen 19.6.1955 v Celju, doma je iz župnije Nova Cerkev, kjer je bil kaplan bl. Anton Martin Slomšek. P. Alojzij je obiskoval osnovno šolo v Novi Cerkvi in na Dobrni in gimnazijo v Mariboru, študiral na Teološki fakulteti v Ljubljani in na Gregorianski univerzi v Rimu. V mašnika ga je posvetil novi pomožni škof msgr. dr. Jožef Smej 3.7.1983 v domači župnijski cerkvi v Novi Cerkvi. Po novi maši je bil kaplan v Ljubljani v Dravljah, odkoder je odšel na nadaljnji študij v Bruselj in se leta 1990 vrnil v Dravlje za župnika. Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar ga je imenoval za prvega ravnatelja Jegličevega dijaškega doma v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu. Od leta 1995 do 2001 je bil provincial Slovenske jezuitske province, nato pa rektor Papeškega zavoda Russicum v Rimu do 2010. Novembra 2010 je bil imenovan za ekonoma mariborske nadškofije, ki se je znašla v finančnih težavah, obenem je postal duhovni pomočnik v Vitanju. Papež Frančišek ga je 14.3.2015 imenoval za mariborskega nadškofa in metropolita. Škofovsko posvečenje je prejel 26.4.2015 v mariborski stolnici sv. Janeza Krstnika. Glavni posvečevalec je bil apostolski nuncij msgr. Juliusz Janusz, sopsosvečevalca pa celjski škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek, dosedanji apostolski administrator mariborske nadškofije, in upokojeni mariborski pomožni škof msgr. dr. Jožef Smej.

Škofovsko geslo: "Iz teme bo zasvetila luč" (2 Kor 4,6)

Papež Frančišek je lani novembra imenoval dosedanjega apostolskega nuncija v Avstraliji msgr. Paula Gallagherja za vatikanskega državnega tajnika. Za novega apostolskega nuncija v Avstraliji je imenovan **nadškof msgr. Adolfo Tito Ylana, 67**, Filipinec, do sedaj apostolski nuncij v Kongu, ki je službo nastopil konec aprila.

Na Krku je dosedanjega škofa **msgr. dr. Valterja Župana**, ki se je upokojil, nasledil **dr. p. Ivica Petanjak, 52, kapucin**, bivši provincial hrvaške kapucinske province, rojen v Djakovu. Za škofa je bil imenovan 24.1., v škofa je bil posvečen v katedrali sv. Kvirina na Krku 22.3.2015. Škofovskega posvečenja so se udeležili tudi slovenski škofje: koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak, upokojeni koprski škof msgr. Metod Pirih in ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Franc Šuštar. - Škofovsko geslo škofa msgr. Ivica Petanjaka OFM Cap je: "Izroči Gospodu svoja pota" (Ps 37,5). (<http://biskupijakrk.hr>)

Škofijo Gradec - Graz v Avstriji je do sedaj vodil msgr. dr. Egon Kapellari, ki je bil prej 19 let škof škofije Krka - Celovec. Letos 28.1. se je upokojil, potem ko je že januarja 2011 prosil za razrešitev ob svoji 75-letnici. Za novega škofa je bil imenovan **msgr. Wilhelm Krautwaschl, 52**, duhovnik domače škofije, letošnji srebrnomašnik. Škofovsko posvečenje je prejel v Gradcu v nedeljo, 14.6.2015. Posvetil ga je salzburški nadškof msgr. dr. Franz Lackner OFM, sopusvečevalca sta bila upokojena graška škofa msgr. Johann Weber in msgr. dr. Egon Kapellari. - Škofovsko geslo: "Bog je ljubezen" (1 Jn 4,16).

(www.katholische-kirche-steiermark.at)

V Ameriki pa imamo še enega škofa, ki je naše gore list: **msgr. Edward Charles Malesic (Malešič), 55**, je sin očeta Slovenca in matere Nemke, rojen v Harrisburgu v Pennsylvaniji, duhovnik je postal leta 1987. Papež Frančišek ga je 24.4.2015 imenoval za škofa v Greensburgu, PA. Škofovsko posvečenje je prejel 13.7.2015 v katedrali sv. Rešnjega Telesa v Greensburgu, PA. - Škofovsko geslo: "Služite Gospodu z veseljem" (Ps 100,2).

(www.dioceseofgreensburg.org)

Duplje, v ozadju Storžič

KAPELICA

Rad bi bil romar, enak beračem na belih cestah, ki odlože palico in potem klobuk in lepo sedejo v travo ob potoku ali pod drevesa, da bi se odpočili, in se jim sonce igra v razmršenih bradah.

Tako je romala Marija k Elizabeti v gore, sama s svojim Bogom pod srcem, preden je zapela veliko hvalnico... Tako sta sedela Kristus in sveti Peter v travi kraj poti, ko sta še popotovala po naši zemlji. In Peter je potegnil iz popotne torbe, ki je dišala po senu in slanini, kos kruha in jedla sta kakor dva izmučena človeka, z vso zahtevnostjo in slastjo človeške narave. - O, blagoslov počitka po utrudljivi hoji in uživanje Božjih darov v senci ob poti! - Gledala sta naša zoreča polja, naše mirne vasi s pojočimi zvoniki, svetle vode in gore, ki rasto iz temno zelenih gozdnatih podstav pod modrikaste oblake, ki so hoteli posnemati nazobčane vrhove gora. In Gospod je videl in bil zadovoljen ter je blagoslovil...

Rad bi bil romar, ki bi hodil od cerkve do cerkve in od doma do doma, romal bi čez polja in gozdove in gore. Bil bi romar, ki mu steze in ceste kažejo pot in lastno srce. Znamenaja ob njivah, na križpotjih in sredi vasi bi me pozdravljala in odzdravljala bi jim z veselim srcem in globoko vero. Nenehno moram misliti na starca, ki je bil berač po telesu in je živel samo od darovanega kruha in pil le iz tujega kozarca, toda bil je bogat po srcu. Vse je zapustil, razen Njega, ki ga je poslal na pot. Vso deželo je preromal, vsa mesta poznal in vse vasi ter vse cerkve do zadnje podružnice, skrite v naročju gora in gozdov. Vse romarske pesmi je znal in pel jih je počasi, kakor bi molil; vse molitvice je vedel in vedno je nosil v rokah rožni venec. Kratko bradico je imel, železno obrobljene naočnike ter širok klobuk. Pri hoji se je vedno zibal sem ter tja, da je bilo od daleč videti, kakor bi bil pijan. Hodil je prav počasi, da si mu lahko štel korake; na vsakem ovinku se je ustavil ter se oziral naokrog. Ko se je ozrl proti soncu, je dvignil razpokano rdečo roko nad oči. V naše kraje je prišel vsako leto na dan svetega Primoža ter s težko sapo poromal k cerkvi v gori, proseč za dobro letino, in še na praznik svetega Roka, ko je prošenje na Malem gradu (nad Kamnikom, op. p. D. Ž.).

O, večno lepi blagor ubogim v duhu!

Doživljam veliko preropenje in cvetem v radostno zvenenje. Vse, kar me obdaja, se mi zdi kakor čudovita velikonočna hvalnica, ki kakor otrok povprašuje:

“Povej nam, Marija, kaj si videla na poti...”

Da, danes zarana sem srečal Gospoda sredi naših polj in ob naših studencih. Kajti danes je praznik Njegovega Telesa.

Vstal sem bil s prvo zarjo - še zdaj mi oklepa oči oranžen trak vzhodnega neba in noge mi še čutijo solze nočnih ros, čeprav je že pozno popoldne.

Vsi robovi gora so jasni in ostri, da oči bole. V polnih požirkih vpijam kipenje, ki se preliva iz prepolnih dlani zemlje.

V dobri svetlobi še drhti jutranji blagoslov: “Nebeški blagoslov naj blagoslavlja, varuje in ohranja ta kraj in vse, ki v njem prebivajo, tudi polja in zemlje sadove...”

Bog je šel zarana preko polj, ovenčan z mladikami rastlin in dozorevajočimi klaski, skrit v podobi drobnega belega kruha, ki je zrasel iz naše zemlje. Šel je v vrisku vseh treh zvonov, pod zlatim baldahinom, za rdečimi bandercji z dolgimi čopki, za belimi deklicami z rožami, med belimi, prižganimi svečami... Šel je v oslabilih rokah starega župnika, pevci pa so mu peli sionsko hvalnico... In ustavil se je pred znamenjem, ki ob njem sedim; obiskal je svojo Mater, ki noč in dan bedi v znamenju sredi vasi, v znamenju, ki se v svoji apneni belini sveti med hišami kakor jagodov cvet. Dve akaciji ob njem brizgata vonj svojih grozdnatih cvetov v pomlad. To znamenje je lepi brat vseh znamenj po križpotjih in poljih in sredi gozdov, ki so kakor zaupne molitve pognala iz naše zemlje ter se razcvetela v izmučenih telesih Križanega, v podobah Matere Božje in v kipcih vseh svetnikov in svetnic od svetega Janeza Nepomuka ob vodah do svete Ane v hribcu. In končno je brat nagnjenih križev ob cerkvi, kjer pričakujejo vstajenje očetje in matere, bratje in sestre, in jim ti križi edini ostanejo zvesti s svojo usmerjenostjo proti nebu...

Dr. Emilijan Cevc, Preproste stvari

MATERINSKI DAN PRAZNUJE STOLETnico

Letos aprila smo obeležili stoletnico dneva ANZAC (25.4.) in znane bitke pri Gallipoliju v Turčiji, v kateri se je bojevalo več tisoč vojakov iz naše Avstralije in Nove Zelandije v prvi svetovni vojni.

Malokdo pa ve, da praznuje stoletnico tudi materinski dan, ki ga v Avstraliji in v Ameriki praznujemo drugo nedeljo v maju. "Mama je ena sama, svet z njo se začne," poje v eni svoji pesmi Boris Kopitar, sedaj že upokojeni napovedovalec in voditelj televizijskih oddaj. Kakor so naše mame in očetje tisti, ki nam podarjajo življenje, nas uvajajo in vzgajajo za življenje, kakorkoli so si starši različni, so vendar naše dragocene svetinje ali zaklad vse naše dni. Odgovorjivo, kdo so naši starši, kaj nam vse pomenijo, je pa seveda toliko, kot je ljudi. Avstrijska cesarica Marija Terezija je kot predana vladarica večnarodnostne države na svet spravila kar šestnajst otrok - enajst hčera in pet sinov. Seveda pa je hotela svoje otroke, pa če jim je bilo prav ali ne, dobro poročiti in z zvezami z Bourboni povečati moč habsburške vladarske hiše.

Povsem drugače je pri današnjem plemstvu, npr. angleškem. Vojvodinja Kate, prestolonaslednik William in sinček George so aprila 2014 prvič obiskali Avstralijo in ob tej priložnosti sta starša naznanila, da znova pričakujeta naraščaj. Celo pri zvezdniških mamicah opazimo današnji trend, saj se za otroke in materinstvo odločajo po tridesetem letu ali še kasneje kot njihove matere. Najprej se posvetijo karieri, nato materinstvu. Tudi pri nas se to pozna.

Leta 1858 je Američanka Ann Marie Reeves Jarvis iz Webstra v Zahodni Virginiji v ZDA postavila temelje poznejšega tako uspešnega gibanja za materinski dan. Ann Marie je sprožila pobudo za izboljšanje higienskih razmer, ki so bile takrat zelo slabe in smrtnost otrok velika. Z možem sta imela trinajst otrok, od katerih jih je sedem umrlo. Ann Marie je umrla 9. maja 1905. Njena hči Anna Jarvis (1864-1948)

je ob mamini 2. obletnici smrti, 10. maja 1908, organizirala spominsko slovesnost in molitve za mamo v Andrews Methodist Episcopal Church v Graftonu (danes International Mothers' Day Shrine) in spodbudila še druge ljudi k obhajanju spomina naših staršev. Njeno prizadevanje in praznovanje materinskega dne je obrodilo sadove in se hitro razširilo še drugod po Ameriki, prvo leto že v 45 ameriških zveznih držav, v Kanado, Mehiko in Puerto Rico. Leta 1914 je tedanji ameriški predsednik Thomas Woodrow Wilson drugo nedeljo v maju razglasil za materinski dan.

Materam so od vsega začetka podarjali cvetje. Živim materam so otroci prinašali pisane nageljne, v spomin pokojnim materam pa bele nageljne. Beli nagelj je postal tudi uradni simbol materinskega dne. Pobudnica Anna Jarvis je vsako leto naročila za spominsko slovesnost 500 belih nageljnov, s katerimi so se udeleženci spomnili pokojnih mater. - Kasneje so začeli izdelovati in razpošiljati voščilnice in razne spominčke. Anna Jarvis se je vedno znova jezila, ker so spretni prodajalci njen praznik spremenili v poslovno priložnost. Seveda je protestirala, opozarjala, pisala na vse strani, pa brez uspeha. V intervjuju malo pred svojo smrtjo je povedala, kako ji je žal, da se je spomnila materinskega dne. Umrla je v domu ostarelih v West Chestru v Pennsylvaniji, ZDA, zagrenjena, neporočena in brez otrok.

Materinski dan je postal praznik cvetja in drobnih pozornosti. Matere so praznovale svoj praznik že v starem veku. Tako Grki kot Rimljani in Germani so en dan v letu namenili materam svojih bogov. Grki so v čast boginji Reji vsako leto marca prirejali veliko pomladansko slavje. Germani so častili boginjo Frejo, Rimljani Juno.

p. Darko

(Vira: http://en.wikipedia.org/wiki/Anna_Jarvis; Živela mama, v: Pratika, Mohorjeva Celovec, 2015, 66-68.)

— ∞ — — ∞ —

ADVENT IN BOŽIČ 2015

SYDNEY - MERRYLANDS - SLOVENSKA CERKEV SV. RAFAELA

6.12.: 2. ADVENTNA NEDELJA: Ob 9.30 SV. MAŠA.

Po sv. maši bo MIKLAVŽEVANJE v dvorani.

8.12.: PRAZNIK MARIJINEGA BREZMADEŽNEGA SPOČETJA.

Sv. maši ob 9.30 dopoldne in ob 7.00 zvečer.

24.12. Četrtek: Ob 10.00 dopoldne SREČANJE MOLITVENE SKUPINE.

sv. maša ob 10.30. Zvečer ni sv. maše, ker je sv. maša v Wollongongu.

25.12. BOŽIČ - GOSPODOVO ROJSTVO: OPOLNOČI SLOVESNA SV. MAŠA POLNOČNICA.

- DRUGA SV. MAŠA bo ob 9.30 dopoldne.

26.12. SV. ŠTEFAN: Praznična sv. maša bo ob 9.30 dopoldne.

Po sv. maši KOSILO V DVORANI, PRAZNOVANJE DNEVA SAMOSTOJNOSTI IN ZABAVA Z GLASBO IN PLESOM. Igrajo Veseli Gorenjci!

27.12.: SV. DRUŽINA: Sv. maša kot običajno ob 9.30 dopoldne.

31.12.: ČETRTEK - SILVESTROVO: Sv. maša bo ob 10.30 dopoldne, po sv. maši zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. - Večerne maše ni!

1.1.2016: NOVO LETO: PRAZNIK BOŽJE MATERE MARIJE.

Sv. maša bo ob 9.30 dopoldne. Zvečer ni sv. maše!

3.1.2016: GOSPODOVO RAZGLAŠENJE: Sv. maša ob 9.30 dopoldne.

10.1.2016: JEZUSOV KRST.

24.1.2016: SLOVESNA SV. MAŠA NADŠKOFA MSGR. STANISLAVA ZORETA OFM
ob 9.30 dopoldne. Po sv. maši bo srečanje z rojaki v dvorani in skupno kosilo.

BLAGOSLOV OTROK (tudi najmlajših) IN ŠOLSKIH TORB:

NEDELJA, 28.2.2016, OB 9.30 DOPOLDNE.

FIGTREE - WOLLONGONG - **SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH**

Sv. maša je vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, v zimskem času ob 4.00 popoldne, če ni drugače oznanjeno.

24.12.: ZGODNJA BOŽIČNA POLNOČNICA ob 8.00 zvečer.

1.1.: Petek: NOVO LETO, BOŽJA MATI MARIJA, SVETOVNI DAN MIRU: Sv. maša ob 5.00 popoldne.

3.1. 2016: GOSPODOVO RAZGLAŠENJE: Sv. maša ob 5.00 popoldne.

10.1.2016: JEZUSOV KRST: Sv. maša ob 5.00 popoldne.

24.1.2016: 3. NEDELJA MED LETOM: SLOVESNA SV. MAŠA NADŠKOFA MSGR. STANISLAVA ZORETA O. F. M. ob 5.00 popoldne. Po sv. maši srečanje z rojaki in večerja v dvorani. Sv. maše bodo še: v nedeljo, 14.2.; v nedeljo, 13.3., na CVETNO NEDELJO, 20.3., vse ob 5.00 popoldne.

25.3.2016: VELIKI PETEK: Obredi ob 7.00 zvečer.

27.3.2016: VELIKA NOČ: PRAZNIČNA SV. MAŠA OB 12.00 - OPOLDNE.

Od APRILA do SEPTEMBRA bodo sv. maše ob 4.00 popoldne.

CANBERRA - GARRAN, ACT - CERKEV SV. PETRA IN PAVLA

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, če ni določeno drugače, od maja do septembra pa ob 5.00 popoldne.

20.12.: 4. ADVENTNA NEDELJA: Sv. maša ob 6.00 zvečer.

25.12.: BOŽIČ: Sv. maša ob 6.00 zvečer.

21.1.2016: ČETRTEK: SLOVESNA SV. MAŠA NADŠKOFA MSGR. STANISLAVA ZORETA O. F. M. ob 6.00 zvečer. Po sv. maši srečanje z rojaki pri cerkvi in potem na Slovenskoavstralskem društvu Triglav, kjer bo skupna večerja.

27.3. 2016: VELIKA NOČ: Sv. maša ob 6.00 zvečer in blagoslov velikonočnih jedi.

NEWCASTLE - HAMILTON - KATEDRALA SRCA JEZUSOVEGA

BOŽIČNA SV. MAŠA BO V NEDELJO, 27.12., OB 6.00 ZVEČER.

ZA SV. MAŠE V LETU 2016 SE BOMO DOGOVORILI NA SREČANJU PO SV. MAŠI.

ZLATA OBALA IN PLANINKA, QLD

V božičnem času se bomo zbrali **NA ROMANJU v Marian Valley v sredo, 27.1.2016** (dan po prazniku Australia Day). **SV. MAŠO OB 10.00 DOPOLDNE BO VODIL NADŠKOF MSGR. STANISLAV ZORE.** Kosilo iz popotne torbe (BYO). Svetih maš na Lipi - Gold Coastu in na Planinki takrat ne bo.

V velikonočnem času se bomo zbrali: v soboto, 2.4., na Zlati Obali - Gold Coastu ob 4.00 popoldne, v nedeljo, 3.4., pa na Planinki ob 10.30 dopoldne. -

V primerih, da kdaj ne bom dobil zamenjave - duhovnika za nedeljsko mašo v Merrylandsu, bodo sv. maše na Gold Coastu in na Planinki ob drugih dneh in takrat se obvestimo med seboj. Hvala za razumevanje in sodelovanje!

10.9.: ROMANJE V MARIAN VALLEY, sv. maša ob 11.00 dopoldne.

11.9. ŽEGNANJE NA GOLD COASTU, sv. maša ob 10.00 dopoldne.

P. VALERIJAN JENKO - 90 LETNIK

Na praznik Gosподovega razglašenja - svetih treh kraljev, 6. januarja 2016, bo pater Valerijan stopil v novo desetletje svojega bogatega zemeljskega popotovanja - praznoval bo svoj 90. rojstni dan. To popotovanje je polno doživetij, lepih in težkih, kakor je pač naše življenje na zemlji. Kakorkoli so doživetja bogata, nepozabna zanj in za nas vse, pa vemo, da je naše bogastvo najprej Gospod sam, in Njemu se zahvaljujemo, da nas obogati tudi tedaj, ko smo preskušani. "Ko nas zadevajo tvoje preizkušnje, se učimo tvoje modrosti" (Iz 26,9).

Pater Valerijan je sedaj leto in pol v našem glavnem samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani pri Tromostovju. Somašuje v cerkvi, spoveduje v spovednem kabinetu, obenem pa daruje molitve, žrtve in križe Gospodu, tudi za nas v Avstraliji. Bratje frančiškani v samostanu lepo skrbijo zanj, včasih ga kam povabijo, prav tako ga obiskujejo ali povabijo njegovi domači in kar nekaj naših rojakov iz Avstralije ga je doslej obiskalo in sporočilo pozdrave. Hvala vsem! Seveda bi pater še rad prišel med nas, a se vse bolj zaveda in čuti, da mu zdravje in leta tega več ne dopuščajo. Ostaja pa z nami in med nami v molitvenem spominu ter v iskreni hvaležnosti, saj je bil vnet delavec v slovenskem občestvu v Avstraliji vse od leta 1963 do svojega odhoda v Ljubljano sredi leta 2014. Hvala, dragi oče Valerijan!

Pater Valerijan se iskreno zahvaljuje vsem za obiske, molitve, voščila, vrača pozdrave in vošči vsem božične praznike in blagoslova za novo leto 2016. Mi pa mu želimo srečno pot v novo desetletje, obdarjeno z zdravjem in Božjim blagoslovom ter srečo, ki mu jo podarjajo sobratje, njegovi sorodniki, naša povezanost z njim, ki se utrjuje tudi z obiski iz Avstralije, ki jo nosi v srcu, prav tako kot Slovenijo.

Bog Vas živi in ohranja, dragi oče Valerijan!

p. Ciril A. Božič OFM OAM EV, p. Darko Žnidaršič OFM, p. David Šrumpf OFM, misijonarka Marija Anžič in slovenski rojaki

“ZAVRTIMO KOLO NAPREJ” (P. DARKO ŽNIDARŠIČ - 10 LET MED NAMI)

Pred desetimi leti sem 15. novembra poletel v Frankfurt in odtod v Sydney. Letalo je bilo skoraj polno raznih popotnikov, med njimi slovenskih športnikov, ki so šli na tekmovanje v Melbourne in smo se v Singapurju razšli. V prelepem jutranjem soncu smo krožili še 20 minut nad Sydneyem in pristali pozneje, kot je bilo na voznem redu. Pričakanje in čakanje rojakov, lep sprejem na letališču in v naši cerkvi sv. Rafaela in novi začetki so tu.

P. Valerijan me je čudovito uvajal v novo življenje in delo, ko sem kmalu prevzel vodstvo slovenske cerkve in misijona, in slovenski rojaki ste me lepo sprejeli, tako v Sydneyu - Merrylandsu, kot v Wollongongu, kjer sem bil že ob svojem prvem obisku leta 2000. Na novo sem spoznal naša občestva v Canberri, Newcastleu, na Gold Coastu in na Planinki pri Brisbanu, le Perth sem zaradi bolezni obiskal kasneje. Hkrati sem postal urednik Rafaela. Takrat nisem vedel, kaj bi objavljaj, poleg tega, kar se dogaja v naših občestvih. Pa je p. Valerijan dejal: “Če imaš kakšno idejo, kar napravi!” Kmalu potem, ko sem pregledoval knjižnico in pospravljaj stare knjige in časopise, ki jih je bilo veliko, sem našel marsikaj, kar je prišlo potem prav, vključeval sem še nekatere novice iz življenja Cerkve v Sloveniji in Avstraliji, saj je zelo malo tistih, ki berejo verski tisk iz Slovenije. Imeli smo kar nekaj lepih praznovanj naših jubilejev, ki še niso ravno visoki, visoke je praznoval naš oča p. Valerijan, ki je daroval našim občestvom več 50 let, praznoval srebrno, zlato, biserno mašo, potem ste zakonci, ki ste praznovali zlate, biserne poroke, pred leti nas je zelo povezal v sodelovanju Svetovni dan mladih. Do danes se je v naših občestvih veliko spremenilo, veliko naših rojakov je že odšlo k nebeškemu Očetu, marsikdo ne more več sodelovati, marsikaterih prireditve ne zmoremo več. Ostajajo pa živa vera, upanje, ljubezen, žive vezi, ki jih obujamo, vzdržujemo s hvaležnostjo, in pa molitev, ki naj nikoli ne ugasne, saj je pomemben življenjski sok slehernega kristjana in občestva za živo Cerkev - vesoljno in našo župnijsko živo Cerkev. Mladi so seveda vedno manj navzoči, nekaterih ni več blizu in jih pogrešamo. Slomškova šola pri nas tudi ne deluje več. Vedno znova pa smo veseli, ko nekdo prižge novo luč in dobimo novo spodbudo in zagon. Jezus znova pravi: “Pridi in poglej!” Pred kratkim sem bil posebej vesel, ko sta se oglasila dva mlada fanta, ki sta prišla iz Slovenije, in sta bila vesela, da sta nas spoznala in spoznala našo častljivo slovensko cerkev, za katero žal še danes mnogi doma ne vedo.

Zdaj smo na vrsti, da zavrtimo kolo naprej, kar nam je mogoče. Bog pa bo napravil, kar nam je nemogoče. Molimo, delajmo! Prosimo, iščimo, trkajmo in se nam bo odprlo.

Hvala za Vašo zvestobo, dragi farani, in gremo v novo skupno desetletje - z Božjim žegnom, z mogočno priprošnjo Marije Pomagaj in s sv. Rafaelom, ki je naš zvesti zavetnik in čudovit priprošnjik!

p. Darko Žnidaršič OFM

Poroka

PETER JAMES LAWS, 33, in TAMARA MILA LETNAR, 34. Priči sta bili Grant Camper in Gillian Lessles. Merrylands - Sv. Rafael, 10.10.2015

Sv. krst

MAXWELL PHILLIP in MADELEINE MICHELLE LILIA, dvojčka, sin in hči dr. Roberta Mikuletiča Lilia in dr. Louise, r. Druce, rojena 3.4.2014, krščena 7.12.2014 v župnijski cerkvi sv. Marka, Drummoyne, NSW.

CHRISTIAN ALEX SKAPETIS, sin Anthonija in Sonje, r. Cesar, rojen 4.9.2013, krščen 18.1.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

MARKUS RUDI ČRNČEC, sin Rudija in Tanye, r. Andrejaš, rojen 9.7.2014, krščen 31.5.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

SOPHIA LOLA JUG in STANLEY ANDREJ JUG, dvojčka, hči in sin Anite Jug, rojena 18.3.2015, krščena 7.6.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

WOLF ERNEST KOVAČ, sin Johna Kovača in Jenne Brooke Bulfin, rojen 8.3.2015 North Adelaide, SA, krščen 29.8.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

JAMES ZACHARY MORONY, sin Michaela in Natalie, r. Bracar, rojen 7.2.2015, krščen 6.9.2015 pri Sv. Rafaelu.

Prvo sv. obhajilo

Letos nismo imeli prvega sv. obhajila.

JOŽE KIRN

R. 2.10.1937 Zajelšje
U. 14.5.2014 Mareeba Base Hospital, QLD. Pokopan je v Mareebi, QLD.

MARIO ROJC

R. 18.5.1942 Trst
U. 7.1.2015 Perth - bolnišnica, WA.

**JOŽE KLARIČ
(JOE - JOSEPH KLARICH)**

R.11.11.1920 v Istri
U. 21.1.2015 Perth, WA. Pogreb 29.1.2015 v Midlandu, WA.

H HEDWIG - HEDVIKA FRATTNER, r. MUELLER

R. 18.8.1936 Gradec - Graz, Avstrija
U. 29.1.2015 Towradgi, NSW. Pogreb 16.2.2015 v Wollongongu.

MARJAN PREDOVNIK

R. 5.7.1932 Nazarje
U. 4.2.2015 Swan Districts Hospital, Perth, WA. Pokopan na pokopališču Pinnaroo Valley Memorial Park.

ANGELA KOSTEVC, r. RASPUTNIK

R. 25.8.1924 Celje
U. 13.2.2015 Harbison Aged Care, Moss Vale, NSW. Pogrebni obred 19.1.2015, nato je bila pokojnica upepeljena.

ANGELA KEGLOVIČ

R. 30.5.1943 Maribor
U. 1.3.2015 Brisbane, QLD. Pogrebni obred 6.3.2015 v Great South Memorial Parku, nato je bila pokojnica upepeljena.

ANTON SLAVIČ

R. 27.2.1927 Maribor
U. 11.3.2015 Maribor.

SILVO BEZGOVŠEK

R. 24.12.1923 Litija
U. 10.3.2015 St. John of God's Hospital,
Subiaco, WA. Sv. maša 17.3.2015 v cerkvi
Deteta Jezusa - Infant Jesus' Church v
Morleyu, nato je bil pokojnik upepeljen.
Pokopan je na pokopališču Karrakatta.

JOŽE SIMČIČ

R. 29.1.1926 Šmartno v Brdih
U. 2.5.2015 St. Ezekiel Moreno Nursing
Home, Croydon, NSW. Sv. maša 8.5.2015
pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.
Pokopan je na slovenskem delu
pokopališča v Rookwoodu.

ZVONKA VOHAR

R. 23.9.1947 Melinci, ŽU Beltinci
U. 19.5.2015 Robina Hospital, QLD.

MICHAEL DERMOTA

R. 22.6.1947 Št. Vid ob Glini, Koroška,
Avstrija
U. 6.6.2015 Dapto, NSW. Sv. maša in
molitve 15.6.2015 v župnijski cerkvi
Marijinega brezmadežnega spočetja
v Unanderri. Nato je bil pokojnik up-
epeljen.

MARIJA OVIJAČ, r. MRAK

R. 22.8.1925 Prebačevo, ŽU Šenčur
U. 9.6.2015 Yagoona, NSW. Sv. maša
13.6.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.
Pokopana je na slovenskem delu
pokopališča v Rookwoodu.

SLAVKO JAVŠNIK

R. 29.11.1934 Maribor.
U. 9.6.2015 Griffith, ACT (Canberra).
Sv. maša 15.6.2015 v cerkvi sv. Pe-
tra in Pavla v Garranu. Pokopan je na
pokopališču Woden.

FRANC POLANEC

R. 27.9.1929 Sv. Marjeta, ŽU Št. Janž na
Dravskem polju - Starše.
U. 11.6.2015 Liverpool Hospital. Sv.
maša 15.6.2015 v North Chapel, Forest
Lawn Cemetery, Leppington.
Pokopan je na tamkajšnjem pokopališču.

RAFAEL - RALF ŽIČKAR

R. 5.9.1928 Drnovo pri Krškem
U. 13.6.2015 Woonoona, NSW. Pogrebni
obred v kapeli pogrebnega zavoda Par-
sons Funeral Home 17.6.2015, nato je bil
pokojnik upepeljen.

NADA LAUKO

R. 16.11.1928 Maribor.
U. 21.6.2015 Sunshine Coast. - Po
pogrebu je bila upepeljena.

IVAN KAREL VELIŠČEK

R. 5.5.1923 Ozeljan, ŽU Šempas
U. 13.7.2015 Brisbane, QLD. Pogreb
23.7.2015 v Mt. Thompson Cremato-
rium - West Chapel, nato je bil pokojnik
upepeljen.

VIKTOR DUBROVIČ

R. 12.12.1926 Miheliči v Istri, ŽU Ruka-
vac, Hrvaška (nadškofija Rijeka)
U. 18.7.2015 Maroubra Nursing Home.
Sv. maša 25.7.2015 v župnijski cerkvi sv.
Andreja v Malabaru.
Pokopan je na pokopališču Botany.

MARIJA ZORZUT, r. SKOLARIS

R. 29.4.1922 Vipolže
U. 19.7.2015 Perth, WA. Sv. maša
23.7.2015 v župnijski cerkvi sv. Kierana
v Osborne Parku.
Pokopana je na pokopališču Pinaroo
Valley Memorial Park.

JASON FARKAŠ

R. 6.1.1974 Penrith, NSW

U. 1.8.2015 Nepean Hospital, Penrith, NSW. Pogrebni obred 10.8.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Pokopan je na pokopališču Pinegrove.

ANTON STARIHA

R. 3.4.1929 Praproče, ŽU Semič

U. 6.8.2015 Marian Nursing Home, North Parramatta, NSW. Sv. maša 12.8.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu, pokopan je na slovenskem delu pokopališča Rookwood.

BRUNO KNAFELC

R. 15.7.1934 Juršče pri Pivki, tedaj župnija Knežak, sedaj župnija Trnje.

U. 31.8.2015 Fairfield West, NSW. Sv. maša 5.9.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Pokopan je na slovenskem delu pokopališča Rookwood.

FRANC ŠTAVAR

R. 1.4.1934 Zagorje pri Pivki.

U. 5.9.2015 Holy Spirit Hospital, Brisbane, QLD. Pokopan 14.9.2015 na pokopališču Hemmant.

LJUDMILA - MILKA KROPEJ, r. KANCUT

R. 17.2.1927 Vedrijan

U. 12.9.2015 Sutherland Hospital, Carinbah, NSW. Sv. maša 21.9.2015 v kapeli Srca Jezusovega v Rookwoodu, pokopana je na slovenskem delu pokopališča.

ZORA KOREN, r. KASTELIC

R. 14.4.1934 Jasen, ŽU Ilirska Bistrica

U. 13.10.2015 Canterbury Hospital, NSW. Sv. maša 21.10.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu, pokopana je na slovenskem delu pokopališča Rookwood.

KARLA PUŽ, r. RIJAVEC

R. 11.2.1927 Osek na Goriškem

U. 15.10.2015 St. Mary's Village, Concord, NSW. Sv. maša 22.10.2015 v župnijski cerkvi Matere Božje v Concordu. Pokopana je na slovenskem delu pokopališča Rookwood.

JOŽE LAMOVŠEK

R . 5 . 2 . 1 9 4 4 L j u b l j a n a

U. 26.10.2015 Wollongong. Sv. maša 6.11.2015 v naši cerkvi vseh svetih v Figtreeju. Pokopan je na pokopališču Kembla Grange.

ANA KUČKO, r. DENŠA

R. 23.6.1943 Nedelica, ŽU Turnišče

U. 5.11.2015 Summit Care, Smithfield. Sv. maša 19.11.2015 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Pokopana je na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu.

+ P. EVGEN (AVGUŠTIN) KETIŠ

(R. 4.8.1929 Osek, ŽU Sveta Trojica v Slovenskih goricah, u. 6.10.2015 Izola - bolnišnica, član samostanske družine v Kopru)

P. EVGEN KETIŠ je bil rojen v družini, v kateri je bilo štirinajst otrok; Avguštin je bil dvanajsti. Njegovi sestri Gregorija in Ljubomira sta postali redovnici. Najprej se je učil kolarstva pri očetu, toda Božji klic je bil močnejši.

Nadaljeval je gimnazijo v Lenartu, vstopil k frančiškonom in 29.6.1955 prejel mašniško posvečenje. Bil je kaplan na Viču, v Mariboru in v Mošnjah, spovednik na Brezjah in na Sveti Gori in župnik v Dobovi. Leta 1971 se je odločil za misijone in po pripravi v Parizu prišel v Togo v Afriko. Takrat so bili naši rojaki, patri, sestre v Avstraliji z obema misijonarjema p. Hugom (letošnjim zlatomašnikom) in p. Evgenom posebej povezani in so (smo) tudi v naših občestvih zbirali za misijone, predvsem za gradnjo vodnjakov v Kanteju, kjer je deloval.

Po desetih letih je dobil sobotno leto in je sedem mesecev, od novembra 1981 do junija 1982 pomagal p. Valerijanu pri našem Sv. Rafaelu. Rojaki se ga še danes

hvaležno spominjajo, tudi po filmih iz misijonskih dežel, ki jih je posnel in predvajal.

Spomladi 1987 se je za stalno vrnil v Slovenijo in bil kaplan v Ljubljani pri Marijinem oznanjenju, kaplan in gvardijan v Mariboru in v Nazarjah in šest let župnik v Bočni in Šmartnem ob Dreti. Nato je deloval v Kopru in spet v Mariboru. Letos poleti je obhajal biserno mašo. Kmalu nato se je zelo oslabil vrnil v Koper. - Od njega so se poslovili 7.10. pri Sv. Ani v Kopru s sv. mašo, ki jo je vodil koprski škof dr. Jurij Bizjak. Pogrebno sv. mašo in pogreb pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah 9.10. pa je vodil upokojeni mariborski nadškof dr. Franc Kramberger.

P. Evgen je bil res Frančiškov brat in vnet duhovnik s posluhom, preprost, družaben, znal se je približati vsem, starejšim in mladim. Bil je mož molitve in dela, pravi garač, ki je poprijel, kjer je bilo potrebno, in apostol zakramenta sprave.

Naj prosi za nas pri Gospodu, tudi za nove duhovne poklice, ki jih zelo potrebujemo.

P. EVGEN, HVALA ZA VSE!

p. Darko

Jožko Kragelj:

OD POSTAJE DO POSTAJE - 6.

(samozaložba, Gorica 1998)

1961

Mladinski zbor je na praznik svete Družine zapel pred jasicami sedem božičnih pesmi (eno-, dvo- in triglasno).

Na Veliko noč sem na Gočah prvič doživel slovesnost "vstajenja". Prejšnje leto je bilo slabo vreme. Vstajenje je zgodaj zjutraj, ko je še tema. Vse je bilo v lučkah od cerkve do pokopališča. Niso gorele le svečke. Te so bile po oknih, drugod, zlasti po zidovih so bile škatlice z žaganjem, namočenim z nafto ali petrolejem. Na vsak način nepozaben prizor. Veliki zvon se je oglašal med pritrkovanjem. Drugače je že nekaj dni molčal. Takratni vogrski župnik Podobnik je bil postavljen za kolavdatorja zvonov in orgel. Prišel je pregledat zvonove in ugotovil, da je kembelj pri velikem zvonu v nevarnosti, da zgrmi skozi line in koga ubije. Usnjeni pas je bil natrgan. Prej je zvon visel na tramovih. Ko so ga obrnili, da ne bi kembelj udarjal vedno na isto stran, so mojstri z Reke svetovali rajnkemu župniku, da bi ga obesili na traverzo. Ta pa ni bila dovolj močna in se je usločila. Sporočil sem livarju Lenartiču na Reko in mu zagrozil s tožbo, če ne popravi takoj. K prejšnji pa so morali zavariti še eno traverzo.

Z župnikom Podobnikom sva pregledala tudi orgle in smo sklenili, da jih bomo po njegovem načrtu in pod njegovim vodstvom tako predelali in dopolnili, da bodo imeli tudi pevci več prostora in bo tudi kor dobil lepši videz. Orgle bodo razširjene in postavljene ob steni. Meh bi dali v zvonik, prej pa ulili betonsko ploščo. Vse to je bilo potem v resnici narajeno pod vodstvom župnika Podobnika.

Pod v cerkvenih klopeh je bil dotrajan, gnil. Bile so luknje, v katere je mimogrede zdrknila noga. Zato smo kupili deske in v dneh 24. in 25. aprila so mizarji postavili nov pod.

Dne 6. maja 1961 je umrl vipavski dekan msgr. Ignacij Breitenberger. Pogreb je bil prava verska manifestacija. Udeležilo se ga je nad sto duhovnikov in mnogo ljudstva.

Za novega dekana je bil imenovan vogrski župnik gospod Slavko Podobnik, ki je malo prej popravljaj naše orgle. Sprejem je bil 11. junija. Ustoličil ga je sam administrator dr. Mihael Toroš. "Pripeljal sem vam najboljšega duhovnika," je rekel. Ko smo mu čestitali, se je nasmehnil in rekel: "Le čestitajte, zame je to zadnja postaja!" In res se je to zgodilo.

Ob sklepu veroučnega leta sem tudi njega povabil, da je prišel spraševat otroke. To spraševanje je pomagalo, da so tudi starši bolj resno jemali verouk.

Prvič po zaporu sem želel izkoristiti poletne počitnice. V semenišču je bil za prefekta Angel Batič. Njega sem prosil, da bi me nadomestoval v mesecu avgustu. Pri salezijancih v Ljubljani sem dobil naslove njihovih hiš po italijanskih mestih. Kupil sem vozni listek, s katerim je bilo možno ves mesec potovati z vlakom. Vožnjo sem prekinil, kjerkoli sem želel. Zato sem se odpeljal ob jadranski obali proti Anconi. Obiskal sem božjepotno cerkev v Loretu, nato Assisi in Perugia ter nadaljeval pot do Rima. Takrat smo morali potovati še v talarju, ker Italija še ni poznala "clergymana" - ovratnika s kratko suknjo. Take so imeli za protestante. Iz Rima sem se odpeljal

v Neapelj in še do Pompejev, kjer sem videl izkopanine mesta, ki ga je zasula lava. Vračal sem se po tirenski obali proti Genovi in naprej do Torina. Obiskal sem vse don Boscove ustanove in tudi znano zavetišče Cottelengo z imenom "La piccola casa della divina Provvidenza" ("Mala hiša Božje Previdnosti"). V resnici je to celo mesto, saj se razteza na površini 90.000 kvadratnih metrov. V njej ima brezplačno oskrbo 10.000 telesno in duševno nerazvitih bolnikov. V teh stavbah vlada čudovit red. Oskrbujejo jih redovniki in redovnice. Vsakemu obiskovalcu se bolniki zahvalijo "Deo gratias" ("Bogu hvala"). Srečal sem bolnico, ki je bila že trideset let priklenjena na posteljo. Migala je samo s prsti, med katerimi je bil rožni venec. Ko sem jo vprašal, kako prenaša vse to, mi je z očmi pokazala tabernakelj na koncu dolgega hodnika. Razumel sem. Z Njim premorejo vse.

Iz Torina sem se odpeljal v Milano, kjer

sem obiskal stolnico, ta najodličnejši primer gotske arhitekture. Želel sem si ogledati tudi bivšo dominikansko obednico, kjer je Leonardo da Vinci naslikal Zadnjo večerjo. Med vojno so steno obložili z vrečami peska, da so obvarovali to svetovno znano umetnino.

Domov se mi ni mudilo, ker sem imel namestnika, zato sem iz Milana odpotoval v Avstrijo, v Salzburg. Zdelo se mi je, da sem prišel v Ljubljano. Grad in okolica spominja na našo prestolnico. Ogledal sem si glavno cerkev in se ustavil v bogoslovju. Nato sem se odpeljal proti Koroški. V Spittalau sem obiskal teto Kristino, ki se je z možem in družino umaknila v Avstrijo ob koncu vojne. Najprej so živeli v taborišču, pozneje pa so dobili preproste hišice za stanovanje. Imeli so slovenskega duhovnika, ki je skrbel za begunce.

Ko sem se vrnil na Goče, se je že bližala jesen, šola, trgateg, kar je prineslo nove skrbi. Z novim šolskim letom se je začela

Goče pri Vipavi

priprava na birmo, ki je bila določena za leto 1962.

1962

Novo leto 1962 smo začeli z lepo slovesnostjo pri jaslicah na praznik svete Družine. (Takrat je bil ta praznik v nedeljo po Gospodovem razglasenju - sv. treh kraljih, 6.1., op. p. D. Ž.) Mladinskemu zboru so se pridružili tudi odrasli pevci za koncert pri jaslicah. Zapeli so pet pesmi, mladinski zbor pa devet. Za sklep so skupno zapeli "Sveto noč". Med zimskimi počitnicami sem zbiral otroke, da sem jim pripovedoval o življenju sv. Janeza Boska in jim kazal diapozitive. V februarju, ko je bil praznik Lurške Matere Božje, pa sem jim ob slikah govoril o Lurdu. To je bilo nadomestilo za verouk, da jih niso počitnice popolnoma odtrgale od verskega življenja.

Po šestih letih, odkar sem bil pogojno izpuščen iz zapora, sem bil leta 1962 deležen amnestije in so mi poslali sledečo amnestijsko odločbo:

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA PRAVOSODNO UPRAVO LRS

Komisija za izvedbo amnestije po zakonu o amnestiji z dne 13.3.1962
V Ljubljani, dne 29. marca 1962
Opr. š. 26-1/62

KRAGELJ JOŽE GOČE PRI VIPAVI OKRAJ GORICA

"Pošiljamo Vam amnestijsko odločbo z dne 29. marca 1962, št. Am. 65/62, s katero ste bili amnestirani po zakonu o amnestiji iz marca 1962 za kazniva dejanja, ki so navedena v odločbi.

Priloga: 1 odločba

Dr. Toroš ni imel ne tajnika ne svojega prevoznega sredstva. Tisti, ki smo imeli avtomobile, smo ga morali prevažati iz fare v faro. O tistem, ki je imel "fička", smo govorili, da ima limuzino. Drugi smo se zadovoljili s starimi "topolinčki", ki so jih takrat dovolili uvažati iz Italije.

Toroš je otroke izpraševal tik pred birmo vpričo vseh navzočih. Včasih so nastali mučni prizori. Če birmanec ali birmanka nista znala, se je obrnil k botri ali botru in rekel: "Povejte pa vi!" In je nastala še večja zmeda.

Pred birmo je vsakemu navzočemu duhovniku določil nalogo: "Vi boste držali posodico s sveto krizmo, vi boste z vato brisali čelo, vi boste poskrbeli za košček limone in lavabo po birmi" itd. Med birmovanjem je moral eden na prižnico, da je molil rožni venec in je vsa cerkev odgovarjala.

V pisarni ni delal sitnosti. Podpisal je matične knjige in ni kontroliral, če je vse vpisano. Vprašal je: "Kje naj podpišem?"

Ker sem upravljal tudi Erzelj in od leta 1961 še Zgornjo Branico, je želel videti, kje je Erzelj. V ponedeljek po birmi sem ga peljal na Erzelj, kjer je imel med mojo mašo kratko pridigo. Po maši pa so ga obstopile ženske in začele spraševati, zakaj je v Branici vsako nedeljo sveta maša, na Erzelju pa ne. Poudarjale so, da je Erzelj starejši kot Branica. Poslušal jih je in se obrnil k meni: "Torej, ste slišali? Ustrezite jim!" S tem se je opravičil, krivda pa je padla name. dobro je vedel, da imam vsako nedeljo tri maše. Še bolj je bil zmeden, ko je stopil do njega ključar stari Vovk in mu rekel, da sem okradel erzeljsko cerkev. Dal sem namreč pozlatiti kelih in pateno ter posrebriti velike oltarne svečnike. Za oltarjem pa so bili medeninasti svečniki, katere smo očistili v odsotnosti velikih. Ker

nismo na Erzelju nabrali dovolj denarja za kritje stroškov, sem plačal z goškim denarjem in v zameno odnesel medeni-naste svečnike na goški oltar. Tega mu nisem mogel takoj razložiti.

Ko sva s Torošem sedla v avto, me je prijel za roko in rekel: "Čujte! Vrnite jim! Če začno duhovnika sovražiti, je bolje, da pobere cok in pok ter odide!" Prejšnji dan me je pa s prižnice na Gočah hvalil: "Imate duhovnika, ki je misijonar!" Svoje mnenje je takoj spremenil, ne da bi se prepričal, kako je bilo. Tudi zbeگان je bil.

Na Gočah ga je pred župniščem čakal Jože Petrič s fičkom. Prosil sem ga, da bi peljal dr. Toroša na Kostanjevico (pri Gorici, op. p. D. Ž.). Ko je Toroš stopil iz mojega avta, se je obrnil k Petriču in ponavljal: "Čujte, čujte, kakor sršeni so me napadli!" Petrič ga je debelo gledal, ker ni vedel, o čem govori. Bil je popolnoma zmeden. In ker mu je v mojem avtu padel brevir iz aktovke, je začel klicati na vrhu stopnic v župnišču: "Gospod župnik, kje je moj brevir, kje je ostal moj brevir?" Potolažil sem ga: "Tukaj je, v avtu je bil!" "No, hvala Bogu!" je odgovoril. Prav tako je po vsaki birmi spraševal: "Kje je moj

list?" Na nekem listu je imel namreč napisane note in besedilo prošnje, ki jo je odpel ali zmolil po birmi. List je bil sicer že zmečkan in oguljen, toda zanj je bil dragocen in gorje, če bi mu ga bil kdo založil ali izgubil. Niti prepisati ga ni dovolil, ker se ni zanesel, da bi bil prepis verodostojen.

Leta 1962 je imela koprška škofija kar šest novomašnikov. Iz Vipavske doline je bil Drago Klemenčič iz Stomaža. Poleg njega so pozneje postali vidnejši tudi Rafko Valenčič, Bojan Ravbar in Franc Prelc. Bili so posvečeni v Ljubljani, ker dr. Toroš ni bil škof.

1963

Leto 1963 je bilo zaznamovano s smrtjo dr. Mihaela Toroša. Umrl je 29. decembra. Istočasno je umrl tudi msgr. Alojzij Filipič, župnik v Batujah. Oba sta želela biti pokopana na Sveti Gori, dr. Toroš v grobnici za glavnim oltarjem zraven nadškofa Sedeja, msgr. Filipič pa na svetogorskem pokopališču. Kljub zelo mrzlemu dnevu se je pogreba udeležilo veliko duhovnikov.

(N. d., 46-54. - Se nadaljuje.)

Sveta Gora

+ MAMI MARICI OVIJAČ V SLOVO

(R. 22.8.1925 Prebačevo, ŽU Šenčur, u. 9.6.2015 Yagoona, NSW)

(Poslovilni govor po pogrebni sv. maši v naši cerkvi
sv. Rafaela v Merrylandsu)

Danes, ko jem-
ljemo slovo od naše
drage mame Marice,
je 13. dan v mesecu,
dan Fatimske Ma-
tere Božje. (Sobota,
13. junij 2015 je bil
praznik Marijinega
brezmadežnega Srca,
op. P. D. Ž.)

Mama je tista, ki te prva objame,
ki prva te v naročje vzame, mama ti
prva na čelo križ naredi. Vse življenje
v molitvi in skrbi za otroke živi. Mama
te nikoli ne zapusti, pa če na zemlji ali v
nebesih živi.

Najstarejša hčerka mame
Marice Ovijač, Olga Lah, je že štirideset
let moja prijateljica. Malo za šalo in
malo zares rečeva, da sva sestri, saj sva
rojeni istega leta, isti mesec, le nekaj
dni narazen. Olgi sem večkrat rekla, da
je lahko srečna, ker ima mamo in ata tu
v Sydneyu, saj je moja mami v Sloveniji.
Zato sem pokojno Marico »posvojila« in
jo klicala »mama«.

Marica Ovijač, rojena Mrak je
prijokala na ta svet 22. avgusta 1925
v vasi Prebačevo na Gorenjskem, v
župniji Šenčur. Z Vinkom Ovijačem iz
sosednje župnije Trboje sta se poročila,
ko ji je bilo 19 let in njemu 23 let, 21.
julija 1945. Letos julija bi praznovala 70.
obletnico poroke. Poročil ju je duhovnik
Johann Klemenčič v Judenburgu v Avs-
triji, kamor je pribežala ob koncu vojne
Ovijačeva družina. Vinku in njegovim
domačim so sledile Marica in njeni sestri
Justi in Štefka.

Leto dni po poroki, 1946, sta
se mladoporočenca znašla v novi deželi
Venezueli, ki jima je obljubljala svobodo
in večji kos kruha. Pridno sta delala, se
učila novega jezika in po petih letih se
jima je rodila prva hčerka Olga. Za njo je
kmalu prijokala Mari. Tretji se je rodil
sin Karlo. Otroci so rasli, toda gospodar-
sko stanje v Venezueli ni bilo najboljše,
zato sta Marica in Vinko po dvanajstih
letih, leta 1958, spet spakirala kovčke
in družina je pripotovala v Avstralijo,
v Sydney. Kupila sta si hišo v Yagooni,
leta 1967 pa zgradila nov domek svoji
družini. Nova hiša, v novi deželi, in zakaj
ne še en dojenček, sta si mislila. Leta
1968 se je rodil četrti otrok, Vinček. Vsi
štirje otroci so poročeni, mami in atu
dela veselje devet vnukov in šest prav-
nukov.

Kdor je našo mamo Marico do-
bro poznal, ve, kako rada je prepevala iz
vsega srca. Imela je močan, lep sopran.
Večkrat mi je rekla, kako rada poje Bogu
v čast in ljudem v veselje. Pri naših sv.
mašah in pozneje na koru naše cerkve
sv. Rafaela je prepevala skupaj več kot
50 let.

Marica je bila izredno dobra
gospodinja. Znani so bili njeni krofi in
potica, s katerimi smo se večkrat pos-
ladkali. Druga njena velika ljubezen
so bile rože. Marsikateri lonček cvetja
je prinesla za prodajo na »Garage Sale«.
Rada je pomagala v naši slovenski cerkvi
in misijonu sv. Rafaela in tudi na Sloven-
skem društvu Sydney, še posebno v letih,
ko je bil njen mož Vinko predsednik. Bila
je ena od prvih kuharic naše molitvene

Mešani pevski zbor sv. Rafaela ob slovesu sestre Francke Žižek, 12. januarja 1997

skupine, ki pripravlja srečanja in kosila za bolnike in upokoјence. Ali pa sem jo prosila, da naj pride, da bom skupaj kakšno zapeli, da bo bolj veselo in domače. In kadar je le mogla, sta oba z Vinkom prišla! Zato smo tudi načrtovali, da bi njeno 90-letnico praznovali pri naslednjem kosilu molitvene skupine. Toda človek obrača, Bog pa obrne! Marica je mirno zaspala v zgodnjih jutranjih urah 9. junija.

V imenu molitvene skupine, v imenu pevcev ter naše skupnosti in v svojem imenu izrekam iskreno sožalje atu Vinku, dragi prijateljici Olgi, sestri Mari, bratoma Karlu in Vinčku, vsem vnukom in pravnukom, drugim sorodnikom in mnogim prijateljem, ki bomo mamо pogrešali.

Naj počiva v miru Božjem, naj ji bo lahka zemlja in naj nam v nebesih hrani malo prostora, da bomo z angeli še kakšno zapeli Bogu in Mariji v čast. Mama Marica, z Bogom!

Danica Petrič

PRIPIS UREDNIKA:

Pred petnajstimi leti sem prvič obiskal v Avstralijo in v nedeljo, 12. novembra 2000, maševal pri Sv. Rafaelu. Marija je vodila ljudsko petje in večkrat sva se kasneje spomnila prelepe pesmi »Sveta, vernih duš Kraljica, naših rajnih usmili se! Bodi ti jim pomočnica, spolni svete vse želje!« Pesem smo ji zapeli tudi

na grobu, po spominu, ker nismo imeli besedila, in uspelo nam je!

Rad bi se Mariji tudi sam zahvalil za lepe trenutke v vseh desetih letih, kolikor sem zdaj tukaj, in njenim domačim, z željo, da ostanemo naprej zvesti Bogu in drug drugemu.

Mama Marija, ata Vinko in njuni otroci so radi priskočili na pomoč, kjer je bilo potrebno. Tudi vnuki in pravnuki so povezani z nami. Pri sv. mašah je prepevala v našem zboru, vodila petje, če kdaj ni bilo zborovodja, je spontano in prav spretno prevzela mesto dirigenta. Pela je tudi v Wollongongu, Queenslandu, v Newcastleu, kamor smo šli večkrat: Teja in Ivo Bavčar, patri, Vinko in Marija, pokojna Marija Kužnik in včasih še kdo, in bili smo prav prijetna družba. Našim rajnim je tolikokrat zapela pri sv. mašah, potem pa ob grobovih zbrala pevce skupaj in ob veselih priložnostih prav tako. Kadar smo šli na romanja, slovesnosti ali na pogrebe v avstralske župnije, je prav hitro navezala stike s pevci in organisti in se jim pridružila kot pevka pri sv. mašah, prinesli smo note in zapeli še slovensko.

Ko zdravje ni bilo več takšno kot nekoč, je vedno znova zbrala pogum in še prišla v našo cerkev in na naš kor, zadnjič prav ob sklepu letošnjih šmarnic.

Marija, hvala Vam za vse in prosite za nas pri Bogu!

P. Darko

— ∞ ∞ —

Dobrote in nasveti: ENOLONČNICE

Na Slovenskem je že od nekdaj priljubljena jed, ki ji rečemo enolončnica. Enolončnice skuhamo iz več vrst živil, včasih dodamo meso, sveže ali prekajeno. Imenitne so za toplo in okusno večerjo, če pa jih pripravimo za kosilo, pa postavimo po njej na mizo še nekaj sladkega in družina bo zadovoljna. Poglejmo si jih (še) nekaj.

a) ENOLONČNICA Z BUČKAMI (ZUCCHINI): Za to enolončnico bomo potrebovali 3 žlice olja, 1 čebulo, zelen peteršilj, 1 strok česna, 4 bučke, 1 kranjsko klobaso, sol, poper, 3/4 kg paradižnikov, malce majarona, 1 jušno kocko in 10 dag sira.

V posodi segrejemo olje, popražimo sesekljano čebulo, dodamo sesekljan peteršilj in česen, olupljene in narezane bučke in na koščke narezano kranjsko klobaso. Solimo in popramo. Dodamo še olupljene in na koščke dodane paradižnike, začinimo z majaronom in pokrito dušimo. Po 15 minutah dušenja dodamo zdrobljeno jušno kocko in nariban sir in kuhamo še približno 10 minut.

Zraven postrežemo dober domač kruh, lahko pa dodamo dušen riž ali poljubno pripravljen krompir.

b) ENOLONČNICA S HRENOVKO: Zanj potrebujemo: 2 hrenovki, 3/4 krompirja, 3 korenčke, pol kozarca graha, 1 lovorjev list, sol, 1 čebulo, 2 stroka česna, 3 žlice masti ali olja, poldrugo žlico paradižnikove mezge in malo začimbnega posipa - Vegete.

Opran in olupljen krompir zrežemo

na kocke in skuhamo v slanem kropu. Dodamo nariban korenček, sesekljano čebulo, lovor in česen. Grah skuhamo posebej in ga zmešamo med krompir z vodo vred. Maščobo malo prej segrejemo, dodamo moko, jo rahlo popražimo, nato dodamo mezgo, razkuhamo z nekaj žlicami mrzle vode in zlijemo v enolončnico. Nato dodamo na koleščke zrezani hrenovki, začinimo z Vegeto in kuhamo še približno 10 minut. Skuhano jed postrežemo z domačim kruhom ali žemljami.

c) ENOLONČNICA S KLOBASO: Pripravimo 1 kg na kocke narezanega krompirja, 3/4 kg na kolobarje narezanega dobro opranega pora, 1 jušno kocko, sol, poper, malo muškarnega oreška, zelen peteršilj in poldrugo klobaso.

Vodo zavremo in vanjo stresemo krompir, por in začimbe. Posebej skuhamo in primešamo narezano klobaso, nato kuhamo še približno pol ure. Nekaj minut pred koncem kuhanja dodamo zdrobljeno jušno kocko, paziti pa moramo, da jedi ne presolimo, ker sta klobasa in kocka slani. Preden postavimo enolončnico na mizo, dodamo sesekljan peteršilj.

d) FIŽOL Z JEŠPRENJEJEM je stara slovenska jed, ki jo skuhamo iz 1/2 kg dobrega fižola, 1/2 kg ješprenjčka, 3/4 kg suhega mesa ali kranjskih klobas. Dodamo kumino po okusu, 1 klinček, košček cimetove skorjice, četrť limone in sol.

Fižol preberemo, operemo in namočimo

čez noč. Prav tako preberemo in čez noč namočimo ješprenjček. Zjutraj pristavimo fižol v isti vodi. Ko nekaj časa vre, mu dodamo ješprenjček in čez kake četrte ure oprano meso ali klobase. Če je meso trdo ali zelo posušeno, ga dodajmo že v začetku. Vse skupaj naj počasi vre, dokler ni meso mehko. Med kuhanjem dodamo kumino, klinček, cimetovo skorjico, limono in solimo po okusu. Kuhano meso zrežemo in denemo nazaj v enolončnico. Zraven ponudimo kislo zelje ali zeleno solato s krompirjem.

e) Na Primorskem je doma **KORUZNA MINEŠTRA**: Zanj potrebuje 1/2 kg fižola, 1/4 kg koruze, 1/2 kg suhe svinjine, sol, jušno zelenjavo, poljubne začimbe, čebulo, česen, olje in 3-4 dag moke.

Fižol namočimo čez noč, zjutraj pristavimo in mu čez nekaj časa dodamo oprano suho meso. Posebej pristavimo koruzo, ki se zelo nakuha in tudi prej skuha. Koruzi primešamo drobno zrezano jušno zelenjavo in začimbe. Ko je vse skuhan, zmešamo med seboj in solimo po okusu. Če mineštro kuhamo brez mesa, ji nazadnje dodamo prežganje iz olja in moke.

Takšno mineštro lahko skuhamo tudi s krompirjem (namesto fižola ali s fižolom) ali s kislim zeljem, ki ga skuhamo posebej.

f) In za konec še stara slovenska jed, ki ji rečemo **ŠTULA**. Zanj potrebuje 1/2 kg do 3/4 kg suhega svinjskega mesa, 50-60 dag riža ali kaše in 2 stroka česna. Potrebuje še testo za rezance, ki ga naredimo iz 1/2 kg moke, 2 jajc, 2 žlic olja, vode in ščepca soli.

Suho meso skuhamo in odcedimo, v juhi pa skuhamo riž ali kašo, ki ne smeta

biti preveč kuhana ali razkuhana, pač pa gosta in "al dente". Odišavimo s strtim česnom. Meso narežemo na koščke, ga zmešamo med kuhan riž ali kašo in pustimo, da se jed ohladi.

Spočito testo za rezance tanko razvaljamo in položimo v dobro namaščen pekač tako, da testena plahta sega čez rob pekača na vse strani. V pekač naložimo riž z mesom in ga poravnamo z žlico. Razvaljano testo, ki sega čez robove, zagnemo nazaj in riž prekrijemo. Po vrhu namažemo s stepenim jajcem in rumeno spečemo v pečici.

Zdaj pa zares Bog žegnaj, kajti tako pripravljene stare slovenske jedi so zares dobre.

Če imate še Vi kakšne dobre stare recepte ali znate narediti kakšne praktične stvari, ne samo v kuhinji, lahko so tudi druga Vaša ročna dela, se oglasite. Naših pridnih rok je veliko, ročnih spretnosti in izdelkov prav tako in sedaj moramo mi storiti čimveč, da ne gre kaj v pozabo in da izpopolnimo slovensko zakladnico.

J. (Prim. Rodna gruda 11/1997, 46)

»IGRAM BOGU V ČAST IN LJUDEM V VESELJE«

Pogovor z MILKO STANIČ,

dolgoletno organistko v slovenski cerkvi sv. Rafaela v Sydneyu –
Merrylandsu, Avstralija

Rada bi Vam predstavila gospo Milko Stanič, rojeno Velišček, ki v cerkvi sv. Rafaela v Sydneyu igra orgle in vodi cerkveni pevski zbor že vrsto let.

Rojena je bila 18. februarja 1925 v vasi Zapotok nad Kanalom ob Soči. Povprašala sem jo, kako in kdaj se je učila igrati na harmonij. Takole mi je pripovedovala: »Ko sem bila stara štiri leta, mi je za jetiko umrla mama, oče pa je živel še deset let. Za menoj sta bila še dva mlajša otroka. Skupaj nas je bilo devet otrok. Za nas sta poskrbeli teta in moja dvanajst let starejša sestra Bernarda. Ona je v cerkvi pela na koru.

Naš gospod župnik je bil Alojz Makuz. S tedanjim organistom sta imela nek nesporazum in ta organist je prenehal igrati. Meni je takrat bilo petnajst let in sestra Bernarda mi je na harmoniju pokazala, kako se z enim prstom pritisne na tipko in da intonacijo pevcem. Potem pa me je gospod župnik Makuz enkrat na teden učil osnove igranja na harmonij v Marijinem Celju (nad Kanalom). K njemu sem pešočila štiri kilometre v eno smer in od takrat dalje sem začela spremljati pevce. Imela sem veliko veselja do petja in igranja in sedaj po petinsedemdesetih letih igranja lahko rečem, da me veselje še ni minilo. Igram Bogu v čast in ljudem v veselje.

Spominjam se, kako me je včasih bilo strah, v trdi temi iti h gospodu župniku na vaje. Morala sem iti mimo pokopališča. Če pa je bila poleti jasna noč, sem sedla na ograjo

pokopališča in molila za pokojne starše.

Spominjam se tudi, da ni bilo elektrike in smo si svetili s karbidovko, ki je dajala več svetlobe kakor petrolejka. Na koru pa, ko sem vadila harmonij v rojstni vasi, sem si prižgala svečo, ki je že odslužila na oltarju v cerkvi, meni pa je prav prišla za razsvetljava. Nad njenim plamenom sem si pozimi grela premražene roke!«

»Gospa Milka, kdo pa vas je učil tako lepo šivati in plesti?« sem jo radovedna vprašala. »Sama,« mi je odgovorila. »Doma smo imeli staro Singer mašino za šivanje na pedala in sem kar začela šivati. Na začetku sem kaj pokvarila, a počasi sem se naučila. Enako tudi pletenja.«

Lahko vam povem, da je Milka sešila mnoge obleke za ministrante, habite in albe za naše patre, našila ovratnike na štole in zašila, popravila marsikatera cerkvena oblačila in oblačila naših patrov in naših rojakov. Neki mladi vdovi je zašila črno bluzo kar tako, ne da bi jo pomerila, in gospe je bila bluza prav. Sešila je bele oblekice za prvoobhajance in še bi lahko naštevala mnoga dobra dela, ki jih je Milka naredila v svojih devetdesetih letih. Vsa njena dobra dela so ostala zabeležena pri Bogu.

Ko je Milka prišla v Avstralijo 8. decembra 1951, se takole spominja kampa v Bonegili, kjer je preživela prvo dobo svojega bivanja v Avstraliji. Tam se je takoj pridružila pevskemu zboru. Peli so v taboriščni cerkvi, ki je bila narejena iz nekdanje barake. »V tolažbo nam je bilo, da je tudi Jezus bival v enaki baraki kot mi, revni begunci, na začetku novega poglavja svojega življenja v novi deželi.

Naš taboriščni pevski zbor je vodil Lojze Furlan. Petje nam je vsem bilo v veliko veselje. Bili smo skupaj kakih štirinajst mesecev. S prihodom vsakega novega transporta se nam je kak Slovenec pridružil za nekaj tednov,

Bonegila, julija 1952: Škof v Sandhurstu msgr. Bernard Denis Stewart s člani zbora Bonegila. Od leve: Rudi Mavrič, zborovodja Lojze Furlan, Felicita Drnovšek. Zadaž: Nizozemec Hans (priimek neznan), nadškof Stewart, Rafael N. (priimek neznan), Ivan Velišček, Ida Drnovšek, zadaž Milka Velišček, Lojze Semenič, Pavle Poštarenko, Dominik Peternel.

dokler ni bil poslan na delo kamorkoli po širni Avstraliji.

Menda je bilo marca 1953, ko je zbor prenehal. Spomin na nas pa je v Bonegili ostal in očitno so nas pogrešali. Peli smo pri nedeljski sveti maši, najprej samo slovenske, ker drugih nismo znali. Potem nam je taboriščni župnik, Nemeč, pater Baron SVD (Societas Verbi Divini – Družba Božje besede) priskrbel note za latinsko mašo. Tako smo peli Kyrie, Sanctus in Agnus Dei v latinščini, kar je bilo ljudem raznih narodnosti bliže. Marsikdo je vzkliknil: 'O, kakor doma,' pa naj je prišel iz kateregakoli kraja v Evropi.

Spominjam se, da smo za Božič 1952 bili povabljeni v Albury k petju božičnih pesmi v parku 'Carols at the Candlelight'. Pater Baron nam je posodil cerkveno pesmarico. Zapeli smo angleško 'Little Child Jesus', latinsko 'Adeste Fideles' in slovensko 'Pastirji k Jezusu'. Pri zadnji pesmi 'Sveta noč' se nam je pridružila vsa zbrana množica in vsak je pel v svojem jeziku. Nepopisen občutek, ki ga ne pozabimo zlepa. Daleč od doma nas je pesem povezala v eno družino, na Božič, rojstvo Gospodovo.

Milka se je poročila z Darkom Staničem v Paddingtonu 10. oktobra 1953. Poročni obred je vodil p. Rudolf Pivko. V zakonu so se jima rodili trije otroci: Steven, Daniel in Marijana, ki je že pokojna. Steven je pustil službo, da je lahko negoval bolnega očeta in zdaj skrbi tudi za mamo Milko.

Darko je odšel po večno plačilo k Očetu pred dvema leti, 24. maja 2013, in je dočakal 92 let. Milka rada pove o njem tole: "Ko je Darko kot dvajsetletni fant odšel k vojakom, se je tam navadil kaditi cigarete. Kar naprej sem ga prosila, naj neha kaditi, pa se ni mogel odvaditi. In ko sem mu na stara leta naštevala, kdo vse je nehal kaditi, je rekel: 'Ja, zato so pa že vsi pomrli!' - In Darko je kadil 72 let, do konca življenja. Tudi njegova zdravnica je rekla, da naj mu cigarete kar pustimo".

Milka je tudi duša naše Molitvene skupine Srca Jezusovega, ki je lani praznovala 25-letnico. Milka je vseskozi naša zvesta članica in se vedno zanima za naša srečanja, posebno, ko organiziramo kosila za naše bolne in ostarele rojake, takrat Milka vedno pokliče in me vpraša, če imamo kuharico, kaj bomo kuhali in kdo bo pri postrežbi pomagal.

V četrtek, 14. maja 2015, ko smo se zbrali k molitvenemu srečanju, sveti maši in h kosilu ob materinskem dnevu, smo naši zvesti slavljenci in drugim slavljencem še posebej nazdravili. Milki smo podarili knjigo o življenju in delu našega dragega patra Valerijana Jenka, ki zdaj živi pri frančiškanih v Ljubljani in mu vsi prav tako pošiljamo ljubeče pozdrave!

Draga Milka, naj Vam ljubi Bog da dočakati tudi sto let in da bomo pri Sv. Rafaelu še čimveč let slišali zven orgel izpod Vaših urnih rok. Bog Vas živi!

Danica Petrič

Poleg gospe Milke Stanič sta 90-letnico praznovala tudi **g. DUŠAN LAJOVIC**, naš zvesti prijatelj in dobrotnik (25.1.), in **g. ANTON KONDA**, prav tako zvesti član občestva in naš dobrotnik (25.8.). Obema prav tako iskreno čestitamo in želimo srečno pot v novo desetletje!

Dobra volja naj velja!

DRUŽINA SE VRNE domov po slovesni sv. maši. Oče takoj začne nergati, kako je bila sv. maša predolga, župnikova pridiga zanič, na koru so slabo peli in tudi orgle so bolj cvilile. Najmlajši sin pa mu pravi: "Čuj, očka, za tisti dolar vstopnine za štiri osebe, ki si ga vrgel v košarico, je bil spored v cerkvi kar v redu."

JASNA SE VRAČA v parkirno hišo, kjer je redno parkirala svoj avto. Pred avtom jo pričaka redar z beležko.

"Dober dan, gospa! Povejte mi, kako, da nimate brisalcev na avtu?"

"Veste, snela sem jih, ker mi je šlo že prav na živce, da sem vsakič tukaj dobila kazenski listek za napačno parkiranje!"

VOZNIK AVTOMOBILA je povozil petelina. Ustavil je in šel povedat gospodinji, kaj se mu je zgodilo.

"Ne bojte se, petelina vam bom nadomestil."

"To že," pravi gospodinja, "samo ne vem, če vas bodo kokoši marale."

OTROCI SO PRI SV. MAŠI pripravili program za materinski dan in so uprizorili plesno točko. Po sv. maši se je faranka pritožila župniku:

"Gospod župnik, tole, kar smo videli danes, ni primerno za v cerkev! To je pomanjkanje spoštovanja!"

Župnik pravi: "Gospa, pomirite se! Pomislite vendar na svatbo v Kani. Tudi tam so ljudje plesali pred Jezusom."

"Pred Jezusom že, ne pa pred oltarjem!"

SODNIK PRAVI OBTOŽENEMU TOMISLAVU: "Ali je res, da ste sosedu vrgli v okno velik kamen?"

"Res, gospod sodnik, toda res ga nisem mogel več poslušati, ko je igral trobento!"

"Pa obžalujete svoje dejanje?"

"Seveda, saj se je skozi razbito okno trobenta še bolj slišala."

KAVBOJ JE PRIJEZDIL S KONJEM do gostilne - Saloona, naročil steklenico viskija, plačal in odnesel konju, ki je v trenutku požlampal pijačo.

Gostilničar to vidi, steče ven in vpraša kavboja: "Kaj boste pa vi pili?"

"Jaz nič, ker vozim!"

ANEKDOTA: P. Evgen in p. Darko sta se v poletnem jutru peljala z avtom po Mariboru. Toda v kolonah in med semaforji je šlo zelo počasi. P. Evgen, ki je vozil, je začel spodbujati:

"No, Špelca, daj, malo potegni! - Micka, nika se ne obiraj, meni se zelo mudi!"

P. Darko ga je vprašal: "Pater Evgen, kako pa veste, katera je Micka in katera je Špelca?"

"Veš, vse, ki so za volanom, so ali Micke ali Špelce!"

UGANKA: Imamo število 2 in dodamo število 11, toda rezultat je 1. Kje, kako? (Pri uri.)

**REVIJE, KI JIH TOPLO
PRIPOROČAMO ZA BRANJE**

MISLI, izhajajo že 64. leto. List je ogledalo slovenskega življa v Avstraliji. Celoletna naročnina je \$50. **Naslov:** MISLI, P.O. Box 197, Kew VIC. 3101; ☎ (03) 9853 7787; **e-mail:** misli@bigpond.com, http://glasslovenije.com.au

DRUŽINA, ki je na razpolago v cerkveni veži, prihaja po letalski pošti.

Cena izvoda je \$ 4.

Naslov: »Družina«, Krekov trg 1, p.p.95, 1001 Ljubljana, Slovenia;

☎ 0011 386 1 360 2830;

<http://www.druzina.si>

BRAT FRANČIŠEK, je glasilo Frančiškovega svetnega reda v Sloveniji (FSR). Revija izhaja šestkrat letno. Letna naročnina je \$25.

Naslov: Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana, ☎ 0011 386 1 242 9300, **faximile** 0011 386 1 2429 313

**SLOVENSKA DIPLOMATSKA
PREDSTAVNIŠTVA**

**VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE
SLOVENIJE V CANBERRI:**

Veleposlanica: gospa Helena Drnovšek - Zorko
☎ (02)6290 0000, **faximile** (02)6290 0619.

Poštarne pošiljke: Embassy of Republic of Slovenia, 26 Akame Circuit, O' Malley, ACT 2606.

http://canberra.veleposlanistvo.si

E-mail: vca@gov.si

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NSW

Častni konzul: g. Anthony Tomažin

Level 1, 4 Railway Parade, Burwood, NSW 2134

T: +61 2 9715470, F: +61 2 97154801

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE QLD

Častna konzulka ga. Nevenka Golc Clark,

8 Otranto Ave., Caloundra, QLD 4551

T: 07 5438 1881, F: 07 5491 1606

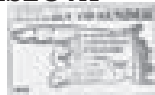
0409 074 760

Pomoč bolnikom in umirajočim

SPREMEMBA NASLOVA

Če se preselite na drugi naslov, Vas prosimo, da nam takoj sporočite vaš novi naslov.

Prav tako sporočite spremembo telefonske številke, e-maila in drugo.

BOŽIČ 2015

*Zapeli zopet angelski so zbori
Gospodu slavo na višavah,
zaorila je pesem vernih po nižavah,
srca bude se ob božični zori.*

*O, davna tisočletja in stoletja,
ko učlovečilo se je nebeško Slovo,
spovedlo duše je v dobo novo,
Luč sije vekomaj iz Razodetja.*

*Ko mede po gorah, odpadli rjavi listi,
še Jezus Kristus, nad stoletji, vedno isti,
nas obiskuje v viharni dabi sivi,
brezbožni - Bog nespremenljivi.*

*Zapeli zopet angelski so zbori,
o, sladke so hozane rajске
in betlehemske pesmi večno majske.
Srca bude se ob božični zori.*

(Bršljanski)

**Blagoslov in mir našega Odrešenika naj napolni Vaša srca
in Vaše domove. p. Darko in rojaki**

ŠTEFANOVANJE 2015 – DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE

SOBOTA, 26. DECEMBER

**9.30 dop.: SV. MAŠA V NAŠI CERKVI SV. RAFAELA
V MERRYLANDSU, KOSILO V DVORANI
PROSLAVA DNEVA SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI
REPUBLIKE SLOVENIJE**

**Slavnostni govornik bo Alfred Brežnik AM
ZA GLASBO, PETJE IN PLES POSKRBIJO
NAŠI “VESELI GORENJCI”.**

TUDI SREČOLOV – RAFFLE - SE NAM OBETA!

In še kaj...

LEPO VABLJENI!

PRIDRUŽITE SE NAM, DA BO Z VAMI IN Z NAMI LEPŠE!

Rezervacije: (02) 9637-7147

Molitev papeža Frančiška za jubilejno leto

Gospod Jezus Kristus,
učil si nas, naj bomo usmiljeni, kakor je nebeški Oče,
in rekel si nam, da kdor vidi tebe, vidi Njega.

Pokaži nam svoje obličje in bomo rešeni.

Tvoj ljubezni poln pogled je osvobodil Zaheja in Mateja zaslužjenosti z denarjem,
prešuštnico in Magdaleno iskanja sreče v ustvarjenih stvareh.

Ganil je Petra, da je po izdaji jokal,

in je zagotovil raj skesanemu razbojniku.

Stori, da bo vsak od nas prisluhnil, kakor da je njemu namenjena beseda, ki si jo
rekel Samarijanki:

‘Če bi poznala Božji dar!’

Ti si vidno obličje nevidnega Očeta,

Boga, ki izraža svojo vsemogočnost predvsem z odpuščanjem in usmiljenjem.

Stori, da bo Cerkev v svetu vidno obličje Tebe, njenega vstalega in v slavi
bivajočega Gospoda.

Hotel si, naj bodo tvoji služabniki oblečeni v slabost,
da bodo imeli pravo sočutje do tistih, ki so v nevednosti in zmoti.

Stori, da se bo vsak, h kateremu se bo približal kdorkoli od njih, čutil
pričakovane, ljubljenega in da mu je od Boga odpuščeno.

Pošlji svojega Duha ter z njegovim maziljenjem vse posveti,
da bo jubilej Usmiljenja leto Gospodove milosti

in bo lahko tvoja Cerkev s prenovljenim navdušenjem revežem prinašala veselo
sporočilo, razglašala zapornikom ter zatiranim svobodo in slepim vračala vid.

Po priprošnji Marije, Matere Usmiljenja to prosimo tebe, ki živiš in kraljuješ z
Očetom in Svetim Duhom na veke vekov. Amen.